

ligt i, at de tvende Sager kunne faae forskjelligt Udfald. Derimod forekommer det os ubestrideligt, at Lovforslagets Ordning ikke alene vil forøge Antallet af Lyendesager ikke væsentligt, og derfra bør man dog ikke ganske se bort, men at den navnlig vil volde Husbonden megen Besvær med at møde som Vidne under den offentlige Politisag, og denne Anke skjønnes ikke at kunne fjernes med den Bemærkning, at han kan underkaste sig Lyendets Forlangende, selv om det er nok saa uberettiget, thi det er jo i saa Tilfælde hans Ret at negte at annullere Paategningen, og det er denne Rets Nydelse, han kun kan opnaa med ikke ringe Besvær. For at afhjælpe denne Ulempe, tillade vi os at foreslaa, at Lyendet i Tilfælde af Husbondens Bøgring først skal henvende sig til vedkommende Forligsmægler, hvorved det opnaaes, dels at der kommer en Forhandling i Stand mellem det og Husbonden, som tør forventes i mange Tilfælde at ville føre til en mindelig Afgjørelse, dels at Husbonden kommer til Kundskab om Lyendets Intention og derved faar Afgang til at oplyse Politiet om Sagens Sammenhæng, hvilket kan faae Betydning, naar det tillige foreskrives, at Politiet ikke ubetinget skal efterkomme Lyendets Begjæring om Paategningens Annullering, men kun naar det under et optaget Forhør ikke befindes, at den er klarlig ubegrundet. En meget væsentlig Indvending turde det endelig være, at Straffen efter § 8, 2det Stykke, hvis dette forblev uforandret, i særdeles mange Tilfælde ikke vilde komme til Udførelse, fordi Lyendet, hvor det bryder Forholdet uden al Grund eller i alt Fald selv skjønner, at det under den offentlige Politisag ikke vil undgaa Bøde, ved at forlade Retskredsen søger at unddrage sig Forsøgningen, hvilket som oftest vil lykkes det, naar man gaar ud fra, hvad der er hævdet fra Ministerens Side, at Dommeren eller Politimesteren ikke i dette Tilfælde er bemyndiget til at foranstalte nogen Efterhøring, altsaa vel heller ikke til fra Landets Politiorigheder at begjære sig Underretning meddelt om Lyendets Opholdssted. Politiet vil allermindst have Middel til at forebygge, at Lyendet unddrager sig Forsøgningen, naar Paategningerne skulle kunne hæves paa Landet af Sognefogden — hvad vi dog ogsaa i alle Tilfælde ville fraraade — men ogsaa hvor det er Politimesteren, der hæver den, og hvor han tillige er Politidommer, kan der gennem Lyendets personlige Møde — hvilket jo forresten end ikke er foreskrevet — ikke opnaas Videre end et foreløbigt Forhør og en Tilføjelse til at møde ved Sagens næste Foretagelse, og der bliver saaledes tilstrækkelig Tid og Leilighed for Lyendet til at rømme. Gjør Lyendet dette, og Dommeren ikke tilfældig faar Kundskab om dets nye Opholdssted og altsaa ikke kan faae den fornødne gjentagne Indfaldelse i værktøjet, vil det ikke kunne idømmes Bøder, og Politisagen maa enten hæves eller henføres uaf-

gjort. Denne Mangel ved Ordningen anbefale vi at afhjælpe ved en Bestemmelse om, at Lyendet, naar det unddrager sig den offentlige Forsøgning ved at forlade Retskredsen uden at opgive sit nye Opholdssted, skal dømmes efter de foreliggende Oplysninger, hvilket da i Reglen vil give det Samme som efter den af Husbonden gjivne Forklaring. — Da en Begjæring fra Husbondens Side om, at den offentlige Politisag hæves, efter den gjældende Ret ikke kan tages til Følge, saasom Sagen er anlagt af Dommeren af egen Drift efter Lovens Bud, og Forsøgningen, som er i det Offentliges Interesse, ikke kan frafalde af den Private, der ei heller har begjært den, men det paa den anden Side maa anses ubetænkeligt, at lade Husbonden raade over Sagens videre Forsøgning, forsaavidt det stiller sig saaledes, at Tiltale ikke bliver at reise mod ham selv, tillader Udvalget sig derhos at foreslaa en Tilføielse, der betingelsesvis hjemler Sagens Ophævelse paa hans Begjæring.

Til § 9.

Lovforslaget vil ved Hovedbestemmelsen i denne Paragraf, forsaavidt den gaar Husbonden Afgang til offentlig Forsøgning af Sager mod Lyende for at forlade Tjenesten uden lovlig Grund og til Bødestraffens Forhøjelse, raade Bod paa den Forrykkelse af hans Retsstilling, „som er bevirket dels ved Befolkningens større Bevægelighed i det Sele dels ved de i den senere Tid foregaaende Lempelser i de om Retsvang mod Lyendet tidligere gjældende Bestemmelser, særlig Loven om Bøders Afsoning af 16de Februar 1866 og Konkursloven af 25de Marts 1872 §§ 160 og 161“; forsaavidt den giver Lyendet en tilsvarende Afgang, saa er dette formentlig bygget paa et Rigtighedsbetydning, der dog ikke synes os begrundet, saasom der ikke er foregaaet en lignende Forrykkelse af Lyendets Retsstilling.

Et Medlem af Udvalget (Riær) kan ikke forsones sig med de Bestraabelser, der gaa i Retning ad Indførelse af offentlig Forsøgning af Sager, i hvilke der alene handles om Krentelse af private Rettigheder og Brud paa Kontraktforhold: jo flere Retskrænkelse man i Strid mod deres sande Karakter paatrykker Stempel af at være Forseelser mod det Offentlige, uagtet de ikke indeholde en egentlig Krentelse af den offentlige Orden, desmere taber saadan Stempling sin Betydning paa de Omraader, hvor den efter Retsbrudets Bestaaenhed hører hjemme, og desmere fløves den almindelige Bevidsthed i Henseende til Betydningen af at underkastes offentlig Tiltale. Og vil man i Overgangen fra den private til den offentlige Retsforsøgning se en Begunstigelse af den Forurettede, maa det paa den anden Side erindres, at hans Stilling deterioreres ved at fornødent Bevis tilveiebringes lettere under den førstnævnte end under den sidstnævnte Procesmaade,